

Riktlinjer för godkännande av enskild huvudman att bedriva fristående förskoleverksamhet

Beslutsnivå- och datum	Utbildningsnämnden 2019-01-31
Diarienummer	2019UTN/0014
Reviderat	
Lagstadgat styrdokument	Skollagen (2010:800)
Ersätter styrdokument	Riktlinjer för godkännande av fristående verksamhet
Uppföljning	Nya bestämmelser eller praxis
Ansvar	Utbildningsnämnden

Inledning

Alla barn har rätt till personlig utveckling och utbildning av kvalitet som regleras i gällande styrdokument¹. Enskilda huvudmän som godkänns enligt föreliggande riktlinjer åtar sig att hålla sig uppdaterad och följa styrdokumentet. Enligt skollagen (2010:800) ska utbildning inom förskolan främja alla barns utveckling och lärande samt en livslång lust att lära. Samma krav gäller för enskilda huvudmän. Kommunen där en enskild huvudman önskar erbjuda fristående förskoleverksamhet genomföra prövning om huruvida den enskilde huvudmannen uppfyller skollagens krav. Om kravet är uppfyllt kan enskilda huvudmannen godkännas efter ansökan. Godkännandet avser viss utbildning vid förskoleenhet. Kommunen får ta ut en ansökningsavgift för godkännande av enskild huvudman för förskola.² Avgiftens storlek regleras av kommunala självkostnadsprincipen och specificeras i anvisningarna till ansökan.

Ansökan

Ansökan ska göras på en särskild blankett som görs tillgänglig på kommunens hemsida och ska lämnas in i god tid innan önskat startdatum. Handläggningstiden är ca fyra månader från det att en fullständig ansökan lämnats in. Med ansökan ligger en checklista för vilka underlag som ska bifogas. Samtliga intyg och utdrag bekostas av den sökanden. Vidare ska ansökan signeras av behörig firmatecknare.

I ansökan ska det tydliggöras, och biläggas underlag, som visar hur den enskilde huvudmannen uppfyller kraven för att tillhandahålla fristående förskoleverksamhet.

¹ Med styrdokument menas både nationella och lokala styrdokument.

² Skollagen (2010:800) 2 kap. 5 c §

Beslutsdatum: 2019-01-31	Diarienummer: 2019UTN/0014
Dokumentnamn: Riktlinjer för godkännande av enskild huvudman att bedriva fristående förskoleverksamhet	

Godkännande för enskild huvudman att bedriva fristående förskoleverksamhet ska lämnas om sökanden uppfyller skollagens 2 kap. 5 § krav på att

- genom erfarenhet eller på annat sätt ha förvärvat insikt i de föreskrifter som gäller för verksamheten,
- ha ekonomiska förutsättningar att följa de föreskrifter som gäller för verksamheten,
- i övrigt ha förutsättningar att följa de föreskrifter som gäller för utbildningen, och
- i övrigt bedöms vara lämplig.

För att godkännande ska lämnas krävs därutöver att utbildningen inte innebär påtagliga negativa följder på lång sikt för barnen eller kommunala förskolor där utbildningen ska bedrivas.

Den sökanden ska i ansökan tydliggöra hur kraven för godkännande ska uppfyllas och inte vad som ska uppfyllas. Sökanden ska beskriva hur denna kan bedriva en verksamhet med god kvalitet, både verksamhetsmässigt och ekonomiskt.

Handläggning, bedömning och beslut om godkännande

Handläggningen

Handläggning av godkännandet sker av utsedd tjänsteperson. Vid inkommen ansökan granskas formalia om den är att anse som fullständig eller om kompletteringar behöver begäras från den sökanden. Under ärendehandläggningen sker en bedömning om den enskilde uppfyller skollagens krav. Bedömningen sker med grund i inkommen dokumentation, intervju svar från sökanden samt, när det är möjligt, besök i verksamhetens lokal. Handläggningstiden är ca 4 månader från och med en komplett ansökan lämnats in.

Bedömning och prövning

Ägar- och ledningsprövning

Tillstånd kan endast beviljas den som är att anse som lämplig att bedriva verksamheten, har ekonomiska förutsättningar och insikt i gällande föreskrifter som krävs för att bedriva förskoleverksamhet. Handläggaren gör således en bedömning av sökandens möjlighet att uppfylla dessa krav. För juridiska personer ska prövningen avse

- verkställande direktören och andra som genom ledande ställning eller på annat sätt har ett bestämmande inflytande över verksamheten
- styrelseledamöter och styrelsesuppleanter
- bolagsmän i kommanditbolag eller andra handelsbolag, och
- övriga personer som genom direkt eller indirekt ägande har ett väsentligt inflytande över verksamheten.³

³ Skollagen (2010:800) 2 kap. 5 a §

Beslutsdatum: 2019-01-31	Diarienummer: 2019UTN/0014
Dokumentnamn: Riktlinjer för godkännande av enskild huvudman att bedriva fristående förskoleverksamhet	

Väsentligt inflytande

Väsentligt inflytande utgör i huvudregel den som har ett ägande om minst tio procent av det röstberättigade aktiekapitalet.⁴ Sökanden ansvarar för att redovisa övriga personer som kan anses ha väsentligt inflytande över verksamheten. Om en ägare med väsentligt inflytande är en juridisk person ska ägare och ledning hos denna genomgå en ägar- och ledningsprövning.

Insikt i föreskrifter

Med insikt ska den sökanden visa på kunskap om innehållet i föreskrifter inom utbildningsområdet, arbets- och arbetsmiljörättsliga regler samt ekonomiska regelverk som styr associationsformen. Här görs en samlad bedömning av den sökanden. Exempelvis innebär det att varje styrelseledamot inte behöver ha samtliga kunskaper utan kompetensen ska finnas sammantaget hos den berörda kretsen. Anställdas kunskaper kan inte medräknas vid prövning utan insiktskravet åligger den sökanden.

Lämplighet

Kommunen kommer att genomföra en lämplighetsbedömning av ägare och ledningen. Vid lämplighetsbedömningen ska viljan och förmågan att fullgöra sina skyldigheter mot det allmänna, laglydnad i övrigt och andra omständigheter av betydelse beaktas.⁵ För att genomföra en lämplighetsbedömning av ägare och ledningen görs en vandelsprövning av de fysiska personerna som utgör sökanden. Vandelsprövningen innehåller kontroll av brottsregister, ekonomisk tillförlitlighet som avsaknad av skulder eller att personen tidigare inte varit försatt i konkurs och annat som kan inverka på personens lämplighet som enskild huvudman.

Ekonomiska förutsättningar

Den sökanden ska sköta sin ekonomi ansvarsfullt och kommer därför att bedömas huruvida denne har ekonomiska förutsättningar att följa gällande föreskrifter. Blivande huvudman ska även ha ekonomiska medel för att kunna bedriva verksamheten långsiktigt och med god kvalitet. Sökanden ska bedömas vara stabilt och en kreditupplysning kommer att göras. Exempelvis får sökanden inte inneha några skatteskulder. Därutöver ska det finnas ekonomiska medel för att kunna bedriva verksamheten långsiktigt och med god kvalitet. För ett bolag som ingår i en koncern kan även koncernens ekonomi att beaktas.

Om den sökanden har varit/är sedan tidigare huvudman för annan verksamhet både inom och utom kommunen kan tillsyn och övrigt från denna erfarenhet ligga till grund för bedömningen.

⁴ Prop. 2017/18:158 s. 48

⁵ Skollagen (2010:800) 2 kap. 5 § 3 st.

Beslutsdatum: 2019-01-31	Diarienummer: 2019UTN/0014
Dokumentnamn: Riktlinjer för godkännande av enskild huvudman att bedriva fristående förskoleverksamhet	

Verksamhet och kvalitet

Verksamheten kommer att bedömas utifrån följande kriterier:

- Tillgänglighet
Utifrån verksamhetens omfattning, antal barn och organisation görs en bedömning om verksamheten kommer ha förutsättningar att vara tillgänglig i enlighet med skollagens krav. Öppettiderna fastställs utifrån vårdnadshavares behov inom kommunens ramtid i gällande riktlinjer för plats i förskola och pedagogisk omsorg i Värmdö kommun.
- Personal
Utifrån verksamhetens omfattning, antal barn, organisation, rektor⁶ som uppfyller skollagens krav och dokumentation över personalens utbildning görs en bedömning av om verksamheten kan uppfylla krav gällande ledningen av utbildningen, vilka som får undervisa i skolväsendet, tystnadsplikt, lagen (1998:620) om belastningsregister, samt socialtjänstlag (2001:453).
- Lokal
Utifrån beskrivning av verksamhetsidé och inriktning för verksamheten, verksamhetens omfattning, antal barn och organisation samt, när det är möjligt, utifrån besök av lokalerna görs en bedömning. Bedömningen sker om de lokaler och den utrustning som finns behövs för att syftet med utbildningen ska kunna uppfyllas. Utifrån handlingar relaterat till lokalen, godkännande av livsmedelsanläggning och hantering samt intyg från räddningstjänsten görs en bedömning om lokalerna är godkända för sitt ändamål av berörda myndigheter.

Kvaliteten kommer att bedömas utifrån följande kriterier:

- Systematiskt kvalitetsarbete
Utifrån mall och rutin för huvudmannens systematiska kvalitetsarbete bedöms om huvudmannen har förutsättningar att följa krav på systematiskt kvalitetsarbete.
- Åtgärder mot kränkande behandling
Utifrån mall för likabehandlingsplan och plan mot kränkande behandling bedöms om huvudmannen har förutsättningar att följa krav på åtgärder mot kränkande behandling.
- Konsekvenser för kommunala verksamheter
För bedömning om utbildningen innebär påtagliga negativa följder på lång sikt för barnomsorg som anordnas av kommunen görs av handläggande tjänsteperson följande:
 - I. Granskning av barnantal i köer
 - II. Granskning av befolkningsprognos, handlingsplan för förskola.

⁶ Benämns som förskolechef enligt skollagen (2010:800) 2 kap. 9 § fram till nya bestämmelsen träder i kraft 2019-07-01.

Beslutsdatum: 2019-01-31	Diarienummer: 2019UTN/0014
Dokumentnamn: Riktlinjer för godkännande av enskild huvudman att bedriva fristående förskoleverksamhet	

Beslut om godkännande

Beslut om godkännande av enskild huvudman att bedriva fristående förskoleverksamhet fattas av utbildningsnämnden. Beslut om godkännande görs utifrån en helhetsbedömning av inkomna handlingar, intervju och eventuellt besök i lokaler. Samtliga krav i skollagen ska vara uppfyllda för att godkännande ska kunna beviljas. Om ett eller flera krav inte uppfylls kommer ansökan att avslås. I beslutet framgår vilka krav som ställs, från och med vilket datum och på vilken plats godkännandet att bedriva förskola gäller. Beslutet gäller endast för en viss

- Utbildning
- Huvudman
- Lokal
- Platsantal

Om en enskild huvudman som erhållit godkännande önskar att ändra någon av grunderna ska huvudmannen söka om godkännande på nytt.

Krav att efterleva för fortsatt godkännande

Enskild som innehar godkännande blir huvudman för förskoleenheten och åtar sig att fortlöpande uppfylla föreliggande godkännandekrav. Upprätthållandet av kraven kan komma att granskas vid tillsyn. Huvudmannen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med skollagens bestämmelse, föreskrifter med stöd av skollagen och relevanta bestämmelser i andra författningar. Vidare ska kommunens riktlinjer för plats i förskola, pedagogisk omsorg och barnomsorg på obekvämt arbetstid i Värmdö kommun efterlevas.

För övrigt ska även nedanstående krav följas:

- Tillgänglighet
Fristående anordnare ges två alternativ för hantering av kö till verksamheten:
 - I. Anordnaren är ansluten till kommunens kösystem och följer urvalsgrunderna i kommunens gällande riktlinjer för plats i förskola och pedagogisk omsorg i Värmdö kommun. Detta innebär att anordnaren ska ta emot de barn som anvisas plats på deras förskola.
 - II. Eget kösystem där kommunen ska godkänna den fristående förskolans urvalsgrunder för anvisning av plats⁷Öppettiderna fastställs utifrån vårdnadshavarens behov inom kommunens ramtid i gällande riktlinjer för plats i förskola, pedagogisk omsorg och barnomsorg på obekvämt arbetstid i Värmdö kommun.
- Skyldighet för anordnaren att rapportera allvarliga olycksfall och tillbud till kommunen.

⁷ Skollagen (2010:800) 8 kap. 19 §

Beslutsdatum: 2019-01-31	Diarienummer: 2019UTN/0014
Dokumentnamn: Riktlinjer för godkännande av enskild huvudman att bedriva fristående förskoleverksamhet	

- Barnomsorgsavgifter får inte överstiga avgiftsnivåerna i maxtaxan.

Återkallelse av godkännande

När en enskild huvudman innehar godkännande kan det återkallas med två grunder, på egen eller kommunens begäran.

Egen begäran

Enskild huvudman som innehar godkännande att bedriva fristående förskoleverksamhet ska, om denna önskar, skriftligen begära att godkännandet återkallas vid avslut av verksamhet. Begäran ska lämnas in till kommunen minst sex månader innan verksamheten planeras upphöra. Den enskilda huvudmannen ska skriftligen informera vårdnadshavare senast sex månader innan beräknat avslut.

Kommunens begäran

Om kommunen upptäcker brister hos den enskilde huvudmannen kan kommunen återkalla godkännandet. Återkallelse som sker på kommunens begäran ska skriftligt meddelas anordnaren minst sex månader i förväg. Kommunen kan besluta om återkallelse om godkännande om

- Om ett föreläggande att åtgärda brister som tilldelats enskilda huvudmannen inte följs och missförhållandet är allvarligt, eller
- Om den enskilde huvudmannen inte uppfyller godkännandekraven.

Tillfälligt verksamhetsförbud kan tilldelas vid allvarliga brister, vilket kan innebära att verksamheten stängs omedelbart och barnen omplaceras.⁸

Överklagan av beslut

Om den sökande anser att beslutet är felaktigt kan beslutet överklagas till allmän förvaltningsdomstol inom tre veckor från det att den sökanden tagit del av beslutet. Överklagandet ska ske skriftligen och adresseras till övre instans men skickas till Värmdö kommun. Överklagandet ska ange vilket beslut som överklagas och på vilket sätt sökanden vill att beslutet ska ändras.⁹

Tillsyn och anmälan av förändringar

Värmdö kommun ansvarar för tillsyn av fristående förskolor inom kommunen.¹⁰ Formen för tillsynen tydliggörs i riktlinjer för tillsyn av enskild huvudman som bedriver fristående förskola och pedagogisk omsorg. För tillsynen åtar sig den enskilda huvudmannen att delta i Värmdö kommun kundundersökningar.

⁸ Skollagen (2010:800) 26 kap. 13, 14 och 18 §§

⁹ Skollagen (2010:800) 28 kap. 5 §, Förvaltningslagen (2017:900) 43 och 44 § §

¹⁰ Skollagen (2010:800) 26 kap. 4 §

Beslutsdatum: 2019-01-31	Diarienummer: 2019UTN/0014
Dokumentnamn: Riktlinjer för godkännande av enskild huvudman att bedriva fristående förskoleverksamhet	

Anmälan av förändringar

Om den sökande godkänns att bedriva förskoleverksamhet som enskild huvudman ska denne enligt skollagen (2010:800) 2 kap. 5 b § meddela ändringar hos ägare och ledning. Anmälan kan göras i förväg men ska inkomma **senast** en månad efter förändringen. Vid anmälan av ändringar kommer ny prövning genomföras att den enskilda huvudmannen uppfyller godkännandekraven. Underlag som visar att kraven fortfarande är uppfyllda ska lämnas med anmälan om ändring.

Uppföljning

Uppföljning av riktlinjerna sker vid tillkomst av nya bestämmelser eller praxis.